

Sluttrapport IRIS utkast

Skrevet av: Liv Andersen og Nina Solberg

Dato: 7. desember 2016

Vestregionens involvering i prosjektet

Vestregionen har deltatt i prosjekt IRIS 2014 – 2016 på følgende måte:

- Delprosjekt "Talentutviklingsprosjekt Vestregionen" ledet av prosjektleder Liv Andersen
- Representasjon i styringsgruppen for IRIS ved daglig leder i Vestregionen, Nina Solberg

Delprosjektets mål

Hovedmål

- Øke rekrutteringen til Vestregionens Ungdomssymfonikere
- Utvikle den enkelte deltakers musikalske ferdigheter og spilleglede

Delmål

- Gjøre orkesterets tilbud bedre kjent hos kulturskoleelever og lærere
- Gjøre kjent hos lokale orkestre og korps

Måloppnåelse

Hovedmål

- Rekrutteringen til orkesteret har økt med % i prosjektperioden
- Samarbeid med Ung Symfoni Vestfold er videreutviklet, og har bidratt til et spilledyktig orkester ved at medlemmer (antall?) i Ung Symfoni Vestfold deltar i alle øvelser og konserter i regi av Vestregionens Ungdomssymfonikere.
- Samspill i et orkester med tilnærmet full besetning har gitt den enkelte økt spilleglede og økt kvalitet i hos den enkelte. Dette gjelder for alle aldre.
- Mesterklassene har bidratt til økte spilleferdigheter og motivasjon til videreutvikling hos den enkelte.
- Dextramusikernes deltakelse i prøver og konserter har bidratt til økt motivasjon, glede og mestring.

Delmål

- Kulturskolerektorer og lærere er gjort kjent med tilbudet i hovedorkesteret og juniororkesteret, men ikke alle rektorer og bare enkelte lærere oppfatter at det er deres oppgave å bidra til rekruttering.
- Honorar til juniordeltakernes kulturskolelære for å følge eleven til samling, har bidratt til at flere juniorer er rekruttert.
- Det er innledet samarbeid med et utvalg orkestre og korps. Samarbeidet har resultert i gjensidig rekruttering.

Oppsummering:

Deltakelsen i IRIS har gjort det mulig å videreføre og forsterke tilbudet for barn i alderen 6 – 13 år. Antallet deltakere som øker når kulturskolelærer deltar som gruppelærer. Videreføring etter 2016 vil avhenge av fortsatt ekstern finansiering.

Kontakten med musikk- og kulturskolenes rektorer i regionen, og med enkeltlærere, er videreført i egen regi i prosjektperioden. Vi hadde ved oppstart en forståelse av at delprosjekt "Kulturskoleutvikling" skulle bidra til å forsterke dette kontaktarbeidet, ved at sentral prosjektledelse skulle legge til rette for, og invitere, kulturskoleelever til regiontreff. Bortfall av slike regiontreff, har svekket vårt kontaktarbeid.

Orkesterets organisering og drift

Vestregionens Ungdomssymfonikere ble etablert i 2008 av Vestregionens¹ ordførere. Formålet med etableringen var/er å forsterke kulturskolenes tilbud til elever over 13 år som ønsker å videreutvikle sine musikalske ferdigheter, og å oppleve gleden ved samspill i et orkester. Ungdomssymfonikerne har fra starten av først og fremst vært en orkesterskole for alle – også for den som ikke satser på musikk som levevei. Mange av elevene har kvalifisert seg til nasjonale talenttilbud og studier på universitet og høgskolenivå.

Orkesteret finansieres av en andel av Vestregionens medlemskontingent og eksterne bidrag i form av prosjektstøtte. Det kreves ingen egenbetaling fra deltakerne.

Orkesteret ledes av dirigent Kjell Seim, og driften koordineres av en ansatt i 16% stilling. I tillegg engasjeres gruppeinstruktører fra Oslofilharmonien og Krinkastingsorkesteret, samt kulturskolelærere og frilans musikere på timebasis. Orkesterkoordinator og dirigent rapporterer til Vestregionens daglige leder.

Rekrutteringen til orkesteret skjer i hovedsak gjennom musikk- og kulturskolene. I tillegg rekrutteres det gjennom samspill med andre orkester og korps i egen regionen og utenfor regionen, og fra videregående skolars musikklinjer.

Fra våren 2009 ble det etablert et aspiranttilbud for elever fra kulturskoler og skolekorps i alderen 6 – 13 år. Hovedmål for Juniororkesteret er å øke elevenes kompetanse og selvtilitt.

Satsningen på Juniorsymfonikere ble første år gjort som dugnad av lærere ved kulturskolene. Fra 2011 – 2012 fikk Vestregionen midler fra Utdanningsdirektoratet som har muliggjorde videre satsning, og har bidratt til at flere elever har blitt kjent med orkesteret. Fra våren 2013 til høsten 2014 ble Juniororkesteret finansiert av Vestregionen, men på bekostning av tilskuddet til hovedorkesteret. Fra høsten 2014 er Juniororkesterets aktiviteter finansiert av Sparebankstiftelsen DNB.

Gjennomførte aktiviteter i prosjektperioden

I prosjektperioden er det gjennomført fire høstsamlinger og tre vårsamlinger pr år. Samlingene holdes fra fredag ettermiddag til søndag ettermiddag. Juniorene har deltatt en dag i hver samling; først med øvelse med gruppelærere og deretter i samspillsøvelser og eventuelt konsert.

Det er avholdt følgende regionale samlinger i egen regi:

- En lokal samling sammen med El Sistema høsten 2014
- To samlinger med Ung Symfoni Vestfold med påfølgende konserter i hhv Hennie Onstads kunstsenter og Nøtterøy kulturhus høsten 2015
- Nyttårskonsert i Bærum i januar 2016 sammen med Bærum musikk- og kulturskole
- Studietur til Spania sammen med Asker Simfoniotta høsten 2016, der vi gjennomførte to konserter sammen med spanske musikere.

Ungdomssymfonikerne deltok i Fyrtårsarrangementet i Sandefjord i juni 2015.

Juniororkesteret deltok i arrangement på Sentralen i Oslo i oktober 2016.

Det er avholdt (antall) mesterklasser for deltakerne i hovedorkesteret i løpet av prosjektperioden, med to til fire deltakere per gang. Elevene har spilt solo/duo med eller uten pianist, mens andre elever

¹ Vestregionen er en frivillig samarbeidsallianse av 15 kommuner og 2 fylkeskommuner. Alliansen er et selvstendig rettssubjekt med eget organisasjonsnummer.

har hørt på. Dextramusikerne har også spilt inspirasjonskonsert for orkesteret, instruert gruppeøvelser og hatt samtaler med eleven om øving og motivasjon. Mesterklassene har vært svært lærerike; både for elevene som var aktive utøvere, og for elevene som var tilhørere. Noen av elevene meldte seg på flere semestre på rad. Dextramusikerne har gitt konstruktive tilbakemeldinger, tilpasset elevenes nivå og alder, og har involvert tilhørerne i undervisningen.

Rekruttering

Orkesteret har siden oppstart hatt rundt 50 deltakere pr år, med et mål om å bli 100 deltakere. Etter ni års drift ser vi at elever som er rekruttert i ung alder, slutter når de avslutter ungdomsskolen/i musikkskolen, i siste året i videregående skole og når de blir tatt opp i nasjonale talentutviklingsprogram. Dette fører til at hele "kull" i besetningen faller fra samtidig, og at orkesteret blir satt tilbake musikalsk og antallsmessig.

Kulturskolene i regionen har varierende elevdekning og undervisningstilbud. Antall elevplasser og rekruttering til kulturskolene virker inn på rekrutteringen til Vestregionens Ungdomssymfonikere. Kulturskoler med lange ventelister/få elevplasser tar ikke opp nybegynnere hvert år. Dette påvirker også rekrutteringsgrunnlaget til orkesteret ved at det blir relativt store variasjoner i elevtall fra en periode til neste. Det betyr også at det kan være vanskelig eller umulig å rekruttere på enkelte instrumenter, da disse ikke finnes i kulturskolene; obo, fagott, bratsj og kontrabass.

I løpet av IRIS` prosjektperiode er det prøvd ut forskjellige former for organisering av rekrutteringsarbeidet. Vi har hatt prøvespill for interesserte elever, hvor målet først og fremst for å finne ut av hvilket nivå den enkelte befinner seg på. Prøvespill er nå tonet ned, og vi har i 2015 og 2016 først og fremst forsøkt å rekruttere ved å øke kjennskapen til orkesteret hos den enkelte musikkskolelærer og hos rektorene. Tillit skal bygges, og lærerne skal føle seg trygge på at deres elever får en opplevelse som balanserer mestring og utfordring. Gjennom vårt kontaktarbeid opplever vi at mange lærere har en oppfatning om at de faglige kravene til orkesteret medlemmer ligger for høyt for deres elever. For å bygge kjennskap og tillit har vi honorert lærere som tar med seg egne elever til øvelsene.

Vi opplever også at flere av rektorene ikke oppfatter at de har i oppgave å forholde seg til orkesteret, selv om orkesteret er initiert av kommunens ledelse, og skal supplere musikk- og kulturskolens tilbud. Flere gir også uttrykk for at orkesteret er en konkurrent til skolens egne tilbud. Denne problemstillingen er drøftet årlig med Vestregionens ordførere, og vi vil for 2017 foreslå at musikk- og kulturskolene blir pålagt å rapportere om samarbeidet med orkesteret i sine årsrapporter.

IRIS prosjektets planlagte "regiontreff" hadde som formål å invitere alle musikk- og kulturskoleelevene til samspill med orkesteret på tvers av alder og nivå, sammen med Dextra musikere. Vi oppfattet at disse samlingene skulle koordineres av sentral prosjektledelse, og at invitasjonen til musikk- og kulturskolene skulle sendes ut sentralt. Dette skjedde ikke, og vi fikk beklageligvis ikke den ekstra støtten vi hadde trengt (og planlagt utfra) i vår løpende kontakt med musikk- og kulturskolene.

I stedet for regionale treff med deltakelse fra musikk- og kulturskolene, har vi arrangert en lokal samling sammen med El Sistema høsten 2014, to samlinger med Ung Symfoni Vestfold med påfølgende konserter i hhv Hennie Onstads kunstsenter og Nøtterøy kulturhus høsten 2015, og nyttårskonsert i Bærum i 2016 sammen med Bærum musikk- og kulturskole. Høsten 2016 arrangerte vi en studietur til Spania sammen med Asker Simfoniotta, der vi gjennomførte to konserter sammen med spanske musikere. De regionale treffene i egen regi, har ført til å økt rekrutteringen hos alle inkluderte aktører.

Ikke minst har juniorenes deltakelse i øvelser og konserter sammen med "de store", økt interessen og

motivasjonen for å fortsette i orkesteret. Dirigent og gruppeledere gir også uttrykk for at den enkeltes musikalske utvikling også er styrket i perioden.

Prosjektorganisering og –gjennomføring

Vi oppfatter at Vestregionen har ivaretatt sine forpliktelser og gjennomført tiltak i tråd med opprinnelig og justerte sentrale prosjektplaner.

Det har vært utfordringer knyttet til uklar rolledeling mellom sentral prosjektleder, prosjektinvolverte hos de øvrige prosjektpartnerne og orkesterledere i Vestfold/Grenland. Dette har medført usikkerhet om tidspunkt og ansvar knyttet til enkeltarrangement, (for) korte tidsfrister og avlysning av arrangementer og om tiltak i opprinnelig prosjektplan skulle gjennomføres.

Vi oppfatter at etableringen av delprosjekter i løpet av prosjektperioden har svekket prosjektleders muligheter til å holde et fast grep om de opprinnelige prosjektaktivitetene, og til å være en tilgjengelig partner, støtte og motivator.

Bærekraft / overføringsverdi

Utfordringene knyttet til musikk- og kulturskolenes opptakspraksis, hvordan en kompensere for varierende elevgrunnlag fra år til år, og hvordan en får musikk- og kulturskolene til å slutte opp om – og aktivt rekruttere til – Ungdomssymfonikerne i Vestregionen, vil være relevante også for andre orkestre.

Avlønning av musikk- og kulturskolelærere som følger egen elev(er), gir økt vilje til å introdusere eleven for orkesteret.

Rekrutteringsarbeid er håndarbeid: Elever, foresatte og musikkskolelærere må følges opp kontinuerlig. Tidlig kommuniserte aktivitetsplaner – som holdes – synes å være en av flere kriterier for å lykkes i å rekruttere og opprettholde et livskraftig orkester.

Mesterklasser skaper motivasjon og glede. Dextramusikere som møter orkesteret gir uttelling.

Juniorene var ikke invitert med på studietur, men har nå noe å glede seg til som oppfattes som gjevt og gøy.

Samarbeid med andre orkestre skaper en vinn/vinn situasjon for alle parter.

Oversikt over gjennomførte tiltak

Mesterklasser	
31.10.2014 Drammen kulturskole	Mesterklasse viderekomne elever Nora Taksdal
08.05.2015 Bærum musikk- og kulturskole	Mesterklasse viderekomne elever Nora Taksdal, Akkompagnatør Kjersti Nome
12.05.2015 Nedre Eiker kulturskole	Mesterklasse viderekomne elever Nora Taksdal, Akkompagnatør Monica Tomescu Rohde
05.10.2015 Bærum musikk- og kulturskole	Mesterklasse viderekomne elever Anders Nilsson, akkompagnatør Bærum musikk- og kulturskole
07.10.2015 Nedre Eiker kulturskole	Mesterklasse viderekomne elever Anders Nilsson, akkompagnatør Monica Tomescu Rohde
31.10.2016 Bærum musikk- og kulturskole	Mesterklasse viderekomne elever Dextramusiker Camilla Kjøll Akkompagnatør Pål Størset
01.11.2016 Nedre Eiker kulturskole	Dextramusiker Camilla Kjøll Akkompagnatør Thomas Rudberg

TILTAK	BESKRIVELSE
08.02.2014 ORKESTER SAMLING VUS Dextramusikerernes superhelg: Berit Cardas fiolin Atle Sponberg fiolin Henninge Landaas bratsj	Gruppeøvelser strykere: Fiolin 1 Vladimir Stoyanov Fiolin Andrea Manger Bratsj Tor Erik Langset Cello Morten Hannisdal
08.-09.02.2014 Samspilltreff: Juniorsymfonikere	Liv Andersen fiolin Torunn Hægstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
15.03.2014 Samspilltreff: Juniorsymfonikere	Liv Andersen fiolin Torunn Hægstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
06.04.2014 Samspilltreff: Juniorsymfonikere, Jar Strykeorkester KONSERT Jar kirke	IRIS Alyson Read fiolin Torunn Høgstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello Jan Bertelsen obo
06.04.2014 KONSERT Jar kirke	Leie krk. kr 1.500
11.10.2014 ORKESTER SAMLING VUS Dextramusikerernes gruppeøvelse	IRIS Gruppeøvelser og orkestersamspill Gruppeøvelser: Fiolin 1 Vladimir Stoyanov Fiolin 2 Andrea Manger Bratsj Tor Erik Langset Cello Morten Hannisdal Dextramusikerernes gruppeøvelse: Nora Taksdal Gruppeøvelse 2 timer
12.10.2014 Samspilltreff: Juniorsymfonikere	IRIS Liv Andersen fiolin Torunn Hægstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
09.11.2014	IRIS Hjörleifur Valsson fiolin

Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	Torunn Hægstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
08.02.2015 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Einy Langmoen Torunn Hægstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
08.03.2015 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Hjörleifur Valsson fiolin Einy Langmoen Torunn Hægstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
22.03.2015 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Hjörleifur Valsson fiolin Einy Langmoen Torunn Hægstad fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
06.09.2015 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Hjörleifur Valsson fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
11.10.2015 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Julian Saxl fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
01.11.2015 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Hjörleifur Valsson fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
09.01.2016 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Hjörleifur Valsson fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
10.01.2016 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	Hjörleifur Valsson fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
06.03.2016 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Liv Andersen fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello

16.04.2016 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Cecilie Husevåg fiolin Liv Andersen fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
17.04.2016 Samspilltreff: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Liv Andersen fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
24.-25.09.2016 Samspilltreff Asker: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS-VUS Cecilie Husevåg fiolin Liv Andersen fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello
<i>10.-11.12.2016</i> <i>Samspilltreff Nedre Eiker: Juniorsymfonikere og aspirant</i>	IRIS - VUS <i>Cecilie Husevåg fiolin</i> <i>Liv Andersen fiolin</i> <i>Ingrid Søfteland Gudim cello</i>

- **Fyrtårnarrangementer**

TILTAK	BESKRIVELSE
06.06.2015 Fyrtårnarrangement: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS Einy Langmoen Ingrid Søfteland Gudim cello
29.-30.10.2016 Fyrtårnarrangement Nedre Eiker/Oslo: Juniorsymfonikere og aspirant	IRIS – El Sistema Liv Andersen fiolin Ingrid Søfteland Gudim cello

